

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

هزینه‌های سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) در سال ۱۳۹۷

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به‌کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به‌کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات می‌پردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجربان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند. در راستای این موضوع، در ادامه چشم‌انداز و مأموریت‌های کلان ارائه می‌شود.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

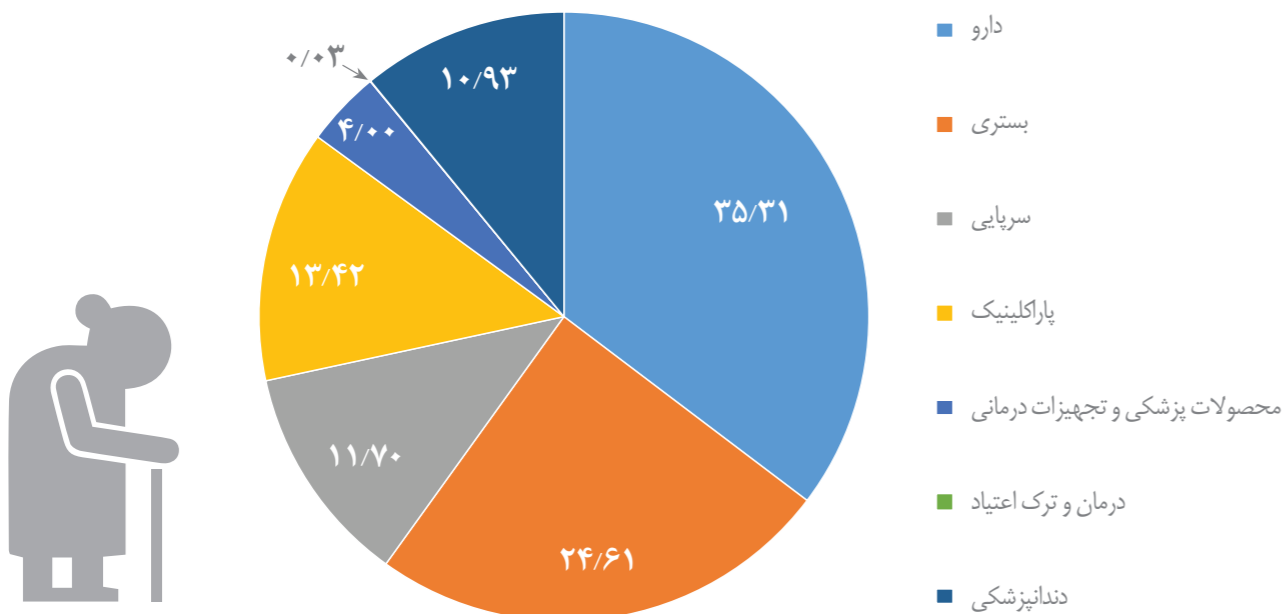
nihr.tums.ac.ir

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران
دیرخانه دیده‌بانی سلامت

سهم پرداخت مستقیم از جیب برای دریافت انواع خدمات سلامت از پرداخت از جیب کل در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال)

متوسط سرانه پرداخت مستقیم از جیب در جمعیت‌های با سرپرست خانوار بالای ۶۵ سال

سایر خدمات سلامت	دارو
۶,۷۷۰,۷۰۸	۳,۶۹۶,۰۰۴
درصد ۶۴/۶۹	درصد ۳۵/۳۱

متوسط سرانه پرداخت از جیب در همه خانوارهای با سرپرست سالمند در سال ۱۳۹۷: ۱۰,۴۶۶,۷۱۲ ریال

رخداد هزینه‌های فقرزای سلامت			رخداد هزینه‌های کمرشکن سلامت		
کل جمعیت	۰/۸۶ درصد	تقریباً دو برابر	کل جمعیت	۱/۹۳ درصد	تقریباً دو برابر
خانوارهای با سرپرست خانوار کمتر از ۶۵ سال	۰/۷۵ درصد		خانوارهای با سرپرست خانوار کمتر از ۶۵ سال	۳/۷۶ درصد	
خانوارهای با سرپرست خانوار بالای ۶۵ سال	۱/۵۲ درصد		خانوارهای با سرپرست خانوار بالای ۶۵ سال	۲/۲۰ درصد	

نتیجه‌گیری

متوسط سرانه پرداخت‌های مستقیم از جیب در جمعیت‌های با سرپرست سالمند بیش از ۱/۵ برابر متوسط سرانه پرداخت از جیب در سطح کل جامعه است، از سویی رخداد هزینه‌های کمرشکن و فقرزای سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) تقریباً دو برابر جمعیت‌هایی است که در آن‌ها سرپرست خانوار سالمند نیست؛ با توجه به اینکه به احتمال زیاد امکان جبران این هزینه‌ها در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند وجود ندارد این گروه در معرض آسیب بیشتری برای خطرات مالی سلامت هستند.

- در گزاره‌برگ شماره ۵ سری نخست، هزینه‌های سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) در سال ۱۳۹۵ ارائه شده‌است.
- در گزاره‌برگ شماره ۳ سری دوم، هزینه‌های سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) در سال ۱۳۹۶ ارائه شده‌است.
- در گزاره‌برگ شماره ۶ سری سوم، هزینه‌های سلامت در خانوارهای ایرانی در سال ۱۳۹۷ ارائه شده‌است.

هزینه‌های سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) در سال ۱۳۹۷

پیام اصلی

در این گزاره‌برگ پرداخت مستقیم از جیب و مهم‌ترین شاخص‌های هزینه‌های حوزه سلامت بررسی شده است.

پرداخت مستقیم از جیب و سهم آن از کل هزینه‌های مصرفی خانوار

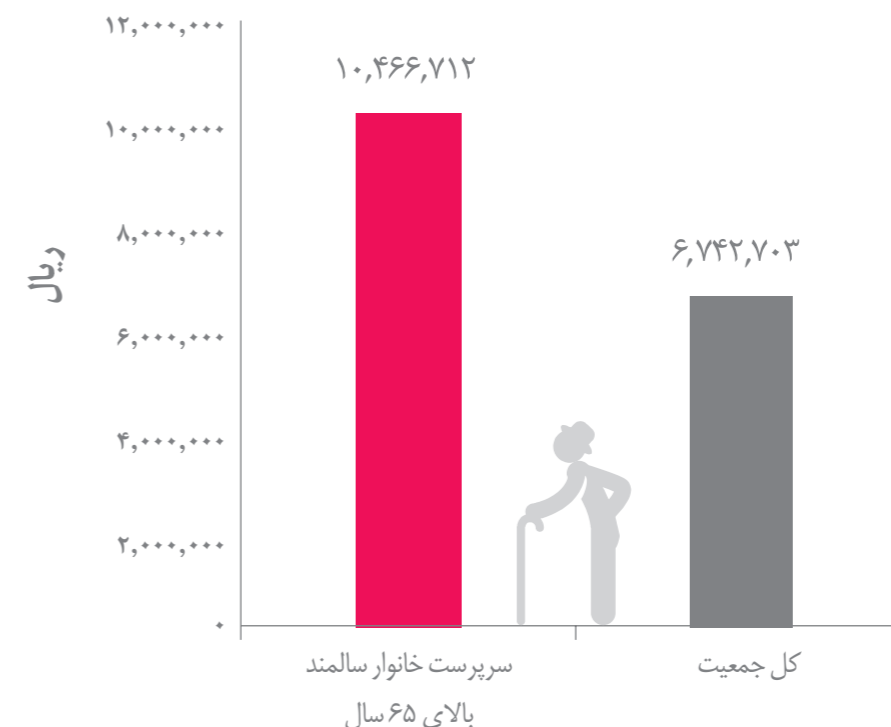
در سال ۱۳۹۷، در خانوارهای با سرپرست خانوار بیش از ۶۵ سال، ۷/۳۶ درصد از کل هزینه‌های مصرفی صرف دریافت خدمات سلامت شده است؛ که ۳۵/۳۱ درصد از آن سهم دارو بوده است؛ در این خانوارها متوسط سرانه پرداخت مستقیم از جیب ۱۰,۴۶۶,۷۱۲ ریال در سال بوده است.

رخداد هزینه‌های کمرشکن و فقرزای سلامت

درصد رخداد هزینه‌های کمرشکن و فقرزای سلامت در جمعیت‌های با سرپرست خانوار بیش از ۶۵ سال، به ترتیب ۱/۹۵ و ۲/۰۲ برابر درصد رخداد این هزینه‌ها در جمعیت‌های با سرپرست خانوار کمتر از ۶۵ سال است.

سهم پرداخت مستقیم از جیب از کل هزینه‌های مصرفی خانوار

کل جمعیت	خانوارهای با سرپرست خانوار کمتر از ۶۵ سال	خانوارهای با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال)
۵/۴۶	۵/۰۰	۷/۳۶

متوسط سرانه پرداخت مستقیم از جیب در جمعیت‌های با سرپرست خانوار سالمند (بالای ۶۵ سال) و در سطح کل جمعیت (ریال در سال)

معرفی گزاره‌برگ

نوشتار برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

به دلیل نیاز به اطلاعات سالانه درخصوص هزینه‌های سلامت در ایران، مؤسسه ملی تحقیقات سلامت تلاش می‌کند گزاره‌برگ‌هایی در این زمینه به صورت سالانه تهیه کند و جهت تصمیم‌های سیاستی در اختیار سیاستگذار ارشد و محققین قرار دهد.

شامل چه مواردی است؟

• شامل اطلاعات منتج از داده‌های پیمایش هزینه-درآمد خانوار در سال ۱۳۹۷ است.

شامل چه مواردی نیست؟

• شامل اطلاعات سال‌های قبل پیمایش هزینه-درآمد خانوار و شامل اطلاعات منتشر شده در مقاله‌ها و گزارش‌های مرتبط نمی‌شود؛

• شامل خانوارهایی که فرد بالای ۶۵ سال دارد و سرپرست خانوار نیست نمی‌باشد.

فهرست گزاره‌برگ شامل چه مواردی است؟

• متوسط سرانه پرداخت‌های مستقیم از جیب براساس قیمت‌های جاری؛
• سهم پرداخت مستقیم از جیب از کل هزینه‌های مصرفی خانوار؛
• درصد رخداد هزینه‌های کمرشکن و فقرزای سلامت.

